

Институт за књижевност и уметност

Међународни научни скуп
Ликовно и књижевно
у часопису Уметнички преглед

КЊИГА САЖЕТАКА

Београд

3–5. септембар 2020

Одбор скупа

Др Бојан Јовић

Др Мирјана Глигоријевић Максимовић

Проф. др Предраг Драгојевић

Др Станислава Бараћ

Др Зоја Бојић

Координаторка скупа др Вишња Крстић

Јован Дучић, Исидора Секулић, Светозар Радојчић, Милош Црњански, Александар Дероко, Јосиф Михаиловић, Пеђа Милосављевић, Владимир Мошин, Миодраг Пурковић, Коста Страјнић, Павле Васић, Татомир Вукановић и други.

Сви заједно, уредник и сарадници *Уметничког прегледа* били су окупљени на истом послу и стремили заједничком циљу. Да изврше племенит и тежак задатак који је уредник, Милан Кашанин, пред себе и своје сараднике поставио у првом броју листа: да се „придонесе познавању уметности и развијању сензибилитета код нашег човека.“

Др ЂУРЂИНА ШИЈАКОВИЋ МАИДАНИК

Етнографски институт САНУ

Београд

ХЕЛЕНСКИ ТАКМИЧАРСКИ ЕЛАН КАО СТВАРАЛАЧКА СТИХИЈА МИЛОШ ЂУРИЋ У УМЕТНИЧКОМ ПРЕГЛЕДУ

У *Уметничком прегледу* се неријетко писало на теме античке умјетности, а у периоду 1937–1941 објављени чланци укратко говоре о чувеним центрима античке културе, о неким споменицима и појединим специфичним умјетностима. Нарочито су важни прилози који нашу културу стављају у близак однос са антиком, као они о археолошким налазиштима са нашег културног подручја и обавјештења о предметима античке културе у Музеју Кнеза Павла. Ови чланци су писани из уже перспективе пера неколико археолога, историчара умјетности и ликовних критичара (иначе чланова уређивачког одбора часописа).

Један од сарадника *Уметничког прегледа* био је знаменити Милош Ђурић – класични филолог, филозоф, професор београдског универзитета, изузетни преводилац, научни радник и академик. У *Уметничком прегледу* из 1940. године, бројевима 8, 9 и 10, Ђурић је објавио три прилога: „Хеленска агонистика и ликовне уметности“, „Хеленска агонистика у скулптури и сликарству“ и „Хеленска агонистика у архитектури“. У формату прилагођеном часопису (краћи обим, фокус на ликовној умјетности) Ђурић је представио своју идеју о хеленској потреби за надметањем (*ἀγών*) као веома важном фактору за развој ликовних умјетности. Ова три рада у ширем обиму

излазе у виду једне студије „Хеленска агонистика и ликовне уметности“ (у збирци *Из хеленских ризница* 1959. године).

Моје саопштење на скупу жели да скрене пажњу на ова три Ђурићева прилога *Уметничком прегледу*: да га сагледа у односу на друге прилоге о античкој умјетности у *Уметничком прегледу* из назначеног периода, да препозна шта је Ђурић вриједно донио часопису и његовом читалаштву, да напомене оно својствено аутору. С обзиром да је грчки такмичарски дух фокална тачка овог Ђурићевог огледа, отвара се и могућност читања његовог рада из модерне критичке перспективе проучавања појма грчког агона. Такође, ови Ђурићеви прилози из 1940. могу се читати имајући на уму његово (раније формулисано) философско одређење по коме равнотежа интелекта и интуиције даје најбоље производе у процесу стварања.